

۴- از دست زدن به وسایل تیز و برنده خودداری شود. احتیاطات عمومی در حین انجام هر گونه اقدام درمانی که احتمال آلودگی با خون و ترشحات بدن وجود دارد به شرح ذیل می باشد.

(۱-۴) در صورتی که بریدگی یا زخمی در دستها وجود دارد الزامی است که از دستکش استفاده شود و موضع با پانسمان ضد آب پوشانده شود.

(۲-۴) استفاده از پیش بند پلاستیکی جهت حفاظت بدن در قبال خون و ترشحات بدن.

(۳-۴) استفاده از ماسک و عینک جهت پیشگیری از پاشیده شدن خون و مایعات آلوده به چشم و غشاء مخاطی.

(۴-۴) استفاده از گان ضد آب در صورتی که بیمار دچار خونریزی وسیع است.

(۵-۴) در صورتی که کارکنان دچار اگزوما و زخمهای باز می باشند معاینه پزشک جهت شروع فعالیت فرد در بخش ضروری است.

دستور العمل ایمنی ب

دستور العمل کمک های اولیه فوری پس از تماس کارکنان بهداشتی درمانی
صدمات و جراحات مطابق با دستور العمل از ۲ طریق ایجاد می شود.

۱. فرو رفتن سر سوزن به دست کارکنان و اجسام تیز و برنده به بدن کارکنان بهداشتی درمانی
۲. پاشیده شدن خون و سایر ترشحات آلوده بدن بیمار به (بریدگی های باز - ملتحمه چشمها - غشاء مخاطی مثل دهان) گاز گرفتگی که منجر به پارگی اپیدرم شود.

کمک های اولیه فوری شامل چه مراحل می باشد.

۱. شستشوی زخم با صابون و آب ولرم.
۲. کمک به خونریزی از محل اولیه زخم.
۳. خودداری از مالش موضعی چشم.
۴. شستشوی چشم ها و غشاء مخاطی با مقادیر زیاد آب در صورت آلودگی.
۵. گزارش فوری سانحه به سوپروایزر بالینی.
۶. ثبت رسمی مورد گزارش شده در گزارشات حین کار پرونده بهداشتی کارکنان و طرح در کمیته کنترل عفونت بیمارستانی و پیشگیری از طریق مراجع قانونی.
۷. انجام آزمایشات مورد نیاز مثل HCV-HBS-HIV جهت فرد منبع آلودگی، در صورت محرز شدن عفونت HIV در فرد منبع - فرد آسیب دیده تحت نظر متخصص عفونی قرار گیرد.
۸. در صورتی که منبع آلودگی به HBV - HIV باشد ۵ تا ۱۰ سی سی خون از فرد مورد تماس به منظور پیگیری آتی ذخیره شود.

به خاطر داشته باشیم همیشه پیشگیری بهتر از درمان است

راهنمای ایمنی تزریقات

منبع: دستور العمل مراقبت های مدیریت شده (۱۴)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان
کلینیک ویژه تخصصی سنندج

راهنمای ایمنی تزریقات چیست؟

تزریقات یکی از روشهای شایع در تجویز داروها و محصولات دارویی می باشد که در صورت عدم رعایت استاندارد های درمانی خطرات بالقوه و بالفعلی را برای ارائه کنندگان و مصرف کنندگان خدمت و نیز جامعه اعمال می نمایند.

اهداف بنیادی این دستور العمل شامل پنج محور می باشد:

۱. کاهش رفتار پر خطر کارکنان بهداشتی و درمانی به منظور پیشگیری از جراحات ناشی از وسایل تیز و برنده آلوده.
۲. افزایش سطح ایمنی کارکنان در حین کار با وسایل تیز و برنده درمانی.
۳. جمع آوری و نگهداری، انتقال و دفع مناسب و بهداشتی زباله های آلوده و پر خطر.
۴. تغییر رفتار و نگرش اجتماعی مدد جویان و پزشکان نسبت به مقوله تقاضا و تجویز دارو به روش تزریقی.
۵. اجرایی نمودن دستور العمل.

اقدامات مورد نیاز در راستای کاهش رفتار پر خطر کارکنان بهداشتی درمانی

۱. برگزاری دوره های آموزش مداوم جهت کلیه کارکنان بهداشتی درمانی در راستای افزایش سطح آگاهی آنها جهت پیشگیری از بروز صدمات و جراحات ناشی از وسایل تیز و برنده
۲. تشکیل و تکمیل پرونده بهداشتی کارکنان بهداشتی درمانی در معرض خطر و تکمیل دوز واکسیناسیون در صورت نیاز.

روشهای ایجاد و حفظ ایمنی کارکنان بهداشتی درمانی

در حین کار با وسایل تیز و برنده

- تهیه ابزارهایی که ایمنی وسایل تیز و برنده را تضمین می کند نظیر Nedle clipper ، سپس جهت جدا نمودن تیغ جراحی scalples
- تهیه وسایل حفاظتی مناسب نظیر دستکش ، گان غیر قابل نفوذ به آب و ترشحات، پیش بند پلاستیکی، ماسک، عینک جهت استفاده در حین انجام پروسیجر های درمانی
- تهیه سرنگ های (AUTO D isable) AD و توصیه به مصرف آن

روشهای صحیح جمع آوری ، نگهداری ، انتقال و دفع مناسب و بهداشتی زباله های تیز و برنده

۱. جمع آوری و نگهداری دفع سر سوزن و اشیاء تیز و برنده مصرفی در ظروف جمع آوری ایمن (safty box)
  ۲. ظروف جمع آوری ایمن می بایست مستحکم، غیر قابل نفوذ، مقاوم به پارگی و از حجم کافی و ابعاد مناسب برخوردار باشد.
  ۳. دفع سریع و به موقع و صحیح این ظروف بعد از پر شدن
  ۴. الصاق برچسب هشدار روی این ظروف به منظور جلب توجه کارکنان
  ۵. قبل از پر شدن ۳/۴ این ظروف می بایست تعویض گردد (جهت پیشگیری از سر ریز شدن)
- این ظروف بصورت مداوم و مستمر می بایست در واحدهای بهداشتی درمانی تهیه گردد.

رفتار و نگرش اجتماعی افراد چگونه تغییر یابد.

۱. برگزاری دوره های آموزشی مداوم جهت پزشکان به منظور تعدیل تجویز دارو به روش تزریقی
۲. ارتقاء سطح آگاهی جامعه در خصوص خطرات بالقوه ناشی از مصرف دارو به روش تزریقی که به منظور کاهش تقاضای بیماران می بایست در برنامه آموزشی دانشکده گنجانده شود.
۳. برگزاری دوره های آموزشی توجیهی جهت پرسنل واحد بهداشتی درمانی
۴. اجرای برنامه های آموزشی در واحدهای بهداشتی درمانی جهت اصلاح نگرش جامعه در خصوص خطرات بالقوه مصرف داروی تزریقی به سایر افراد جامعه ارائه نمایند.

اجرائی نمودن دستور العمل

نظارت مستقیم هر دانشگاه از طریق ادارات نظارت بر درمان بر حسن اجرای دستور العمل این دستور العمل شامل دو قسمت الف و ب می باشد.

دستور العمل ایمنی الف

- اقدامات پیشگیرانه از بروز جراحات و صدمات ناشی از سرسوزن و وسایل تیز و برنده در کارکنان بهداشتی درمانی که جهت احراز شرایط فوق رعایت نکات ذیل الزمی است.
۱. ترجیحا از ویالهایی استفاده شود که جهت شکستن نیاز به تیغ اهر ندارد و در صورت نیاز از یک محافظ مثل pad استفاده شود.
  ۲. از شکستن و خم کردن سر سوزن قبل از دفع خودداری شود.
  ۳. در صورت نیاز به درپوش گذاری سر سوزن از روش scoop استفاده شود.